

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СИНИ ВІЙНИ»

04080, м. Київ, вул. Кирилівська, буд. 82, прим. 256, оф. 1
код ЄДРПОУ 45681080, тел. +380 (97) 970-27-78,
e-mail: sonsofwar.info@gmail.com

вих. №11 від «11» вересня 2025 р.

**Голові Івано-Франківської ОВА
Світлані ОНИЩУК**

**Голові Івано-Франківської
обласної ради
Олександрю СИЧУ**

**Голові Надвірнянської
районної державної адміністрації
Петру ХМЕЛЬОВСЬКОМУ**

**Голові Ворохтянської
селищної ради
Олегу ДЗЕМ'ЮКУ**

**Керівнику територіально
управління ДБР
Руслану ЛЯШКУ**

**Керівнику НАБУ
Семену КРИВОНОСУ**

ЗВЕРНЕННЯ

Громадська організація «Сини Війни» звертається до вас приводу виявленої незаконної ініціативи щодо передачі земель лісового фонду у селищі Ворохта в приватні мисливські угіддя. Мова йде про землі Озернянського лісництва (лісові квартали №1–30), які, за нашою інформацією, планується передати під користування мисливським господарством – фактично на користь приватного інвестора – без залучення та відома місцевої громади. Така спроба, здійснювана потай від громадськості, суперечить принципам прозорості управління природними ресурсами, порушує права територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення та викликає обґрунтовані підозри щодо можливих корупційних мотивів і зловживання службовим становищем з боку посадових осіб, причетних до цього рішення.

За наявною інформацією, у Надвірнянському районі готується рішення про надання в користування мисливських угідь на землях Озернянського лісництва, що

перебувають у віданні ДП «Ворохтянське лісове господарство» (філія ДП «Ліси України»). Йдеться про квартали 1–30 лісництва загальною площею близько кількох тисяч гектарів. Ця ініціатива просувається неофіційно, без проведення громадських слухань чи консультацій з місцевою владою Ворохтянської громади.

Існують підстави вважати, що кінцевою метою є передача угідь під контроль приватної структури (ймовірно, пов'язаної з впливовим інвестором) для організації там комерційного полювання. Такий підхід порушує право жителів громади на інформацію про стан довкілля і на участь у його охороні – адже Конституція України прямо гарантує кожному право на безпечне для життя довкілля та вільний доступ до екологічної інформації (ст. 50 Конституції України), а екологічно значуща інформація не може приховуватися від людей. Незважаючи на це конституційне право, рішення щодо одного з найбільших лісових масивів громади готується таємно, без жодного публічного обговорення, що створює атмосферу недовіри та соціальної напруги.

Зазначені дії грубо суперечать нормам чинного законодавства України у сфері охорони природи, земельних і лісових відносин, а також принципам місцевого самоврядування. Зокрема:

- Конституція України встановлює, що «земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси... є об'єктами права власності Українського народу» (ч.1 ст.13). Органи державної влади та місцевого самоврядування здійснюють права власника від імені народу лише в межах, визначених Конституцією і законами (ч.2 ст.13).

Натомість у даному випадку спостерігається перевищення таких повноважень – посадові особи вирішують долю народного ресурсу (лісу) таємно, всупереч інтересам суспільства. Конституція також проголошує, що «земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави» (ст.14). Ініціатива віддати частину карпатського лісу у приватне користування для розваг (полювання) чи з іншою метою напряду суперечить принципу особливої охорони землі та лісів, адже така «передача» фактично ставить приватний інтерес вище національного багатства. Більше того, «забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги... є обов'язком держави» (ст.16 Конституції), що накладає на державних посадовців пряму відповідальність діяти на захист довкілля, а не створювати загрози для нього.

Територіальна громада, на землях якої розташоване Озернянське лісництво, має гарантовані Конституцією права на природні ресурси цього краю. Відповідно до ст.142 Конституції України, матеріальною основою місцевого самоврядування є, серед іншого, земля і природні ресурси, що знаходяться у власності територіальних громад. Хоча наразі зазначені ліси перебувають у державній власності (у віданні ДП «Ліси України»), вони географічно та екологічно пов'язані з Ворохтянською громадою. Будь-які рішення щодо використання цих лісів повинні прийматися з урахуванням інтересів місцевого населення та за його участі.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» відносить питання регулювання земельних відносин та охорони довкілля до відання органів місцевого самоврядування (ст.33) – зокрема, органи місцевої влади мають право вносити пропозиції щодо організації територій природно-заповідного фонду, забезпечення

екологічної безпеки на відповідній території тощо. Той факт, що планується суттєва зміна користування землями (створення приватних мисливських угідь) без будь-якого погодження з Ворохтянською селищною радою та без врахування позиції громади, є явним порушенням принципів місцевого самоврядування. Таким чином, відбувається узурпація прав територіальної громади розпоряджатися своїми ресурсами, що є неприйнятним та незаконним.

Земельне та лісове законодавство. Озернянські ліси належать до земель лісогосподарського призначення державної власності. Згідно із Земельним кодексом України та Лісовим кодексом України, зміна цільового призначення таких земель чи передача їх у користування повинні відбуватися виключно в порядку, визначеному законом, і з дотриманням екологічних обмежень. Особливо слід наголосити на правових обмеженнях, пов'язаних із режимом воєнного стану. У період дії воєнного стану в Україні прямо заборонено передавати землі державної та комунальної власності у приватну власність на безоплатній основі, а також заборонено надавати дозволи на розробку землепорядної документації з метою такої передачі. Ця норма (підпункт 5 пункту 27 Перехідних положень Земельного кодексу, введена Законом №2145-IX від 24.03.2022) покликана унеможливити будь-які спроби тіньової приватизації землі під час війни.

Хоча у нашому випадку може йтися про передачу в користування, а не про зміну права власності, ризик прихованого відчуження надзвичайно високий. Схеми, коли під виглядом довгострокового користування фактично встановлюється повний приватний контроль над природними угіддями, є відомими. Подібний прецедент було зафіксовано, зокрема, на Волині, де держлісгосп відмовився від 10 тис. га мисливських угідь на користь приватного підприємства, що призвело до встановлення парканів та передачі об'єктів нерухомості у приватні руки.

Крім того, сьогодні будь-які дії з розпорядження лісами повинні враховувати, що на період воєнного стану полювання на більшій частині території України заборонене рішеннями військових адміністрацій з міркувань безпеки та охорони довкілля.

Під приводом ведення господарства прокладаються ґрунтові дороги, будуються мисливські будиночки, влаштовуються вольєри для підгодовлі й напіввільного утримання звірів – все це змінює природний стан території, турбує фауну, може призвести до вирубки окремих ділянок лісу. Невипадково частина Озернянського лісництва вже має охоронний статус: рішенням Івано-Франківської облради №359-11/2021 від 24.12.2021 року 44,4 га лісу в Озернянському лісництві визнано “квазіпралісом” (ділянки пралісового типу) та віднесено до заповідних об'єктів.

Тобто навіть на обласному рівні підтверджено унікальну цінність цих лісів – там збереглися старовікові насадження, недоторкані господарською діяльністю, які підлягають особливій охороні. Надання цієї території у мисливське користування фактично суперечитиме згаданому рішенню облради та режиму охорони квазіпралісів. Знищення або порушення пралісових екосистем є непоправною втратою для природної спадщини.

З огляду на викладені обставини, наполегливо закликаємо владу й правоохоронні органи втрутитися в ситуацію та вжити невідкладних заходів для

захисту законності і довкілля.

Зокрема, просимо:

1. негайно зупинити будь-які дії щодо передачі земель Озернянського лісництва під приватні мисливські угіддя. Якщо вже ухвалено попередні рішення чи підписано документи (на рівні РДА, ОВА чи обласної ради) стосовно погодження такої передачі – скасувати їх у встановленому порядку як незаконні та такі, що порушують права населення громади.

2. Провести службову перевірку та розслідування щодо посадових осіб, причетних до ініціювання та лобіювання даної схеми. З'ясувати, хто саме виступив з пропозицією передати лісові квартали 1–30 в користування мисливському господарству, чи не було перевищення повноважень або отримання неправомірної вигоди. Закликаємо НАБУ та ДБР відкрити відповідні провадження за фактами можливого зловживання владою та порушення природоохоронного законодавства. У випадку виявлення складу злочину – притягнути винних до відповідальності.

3. Розглянути на обласному та державному рівні питання про зміну підпорядкування земель Озернянського лісництва на користь місцевої громади. Зважаючи на стратегічне значення цієї території для Ворохтянської громади, ініціювати процедуру передачі зазначених лісів (за можливості) в комунальну власність територіальної громади або принаймні в постійне користування Ворохтянської селищної ради чи підпорядкованих їй установ. Метою цього має бути забезпечення прозорого та відповідального управління лісами з боку громади, яка зацікавлена в їх збереженні. Вважаємо за доцільне створення на базі цих лісових масивів об'єкта природно-заповідного фонду місцевого значення (наприклад, ландшафтного заказника чи пам'ятки природи), що унеможливить їх експлуатацію в мисливських чи інших вузьковідомчих цілях.

4. Забезпечити повноцінну участь громадськості у вирішенні подальшої долі Озернянського лісництва. Вимагаємо, щоби будь-які плани чи проекти рішень, що стосуються використання цих лісових земель, обов'язково обговорювалися публічно – із залученням представників місцевої громади, екологів, науковців, громадських організацій. Проведення громадських слухань і врахування їх результатів має стати обов'язковою передумовою для ухвалення будь-яких управлінських рішень щодо зазначених угідь. Тільки гласність і прозорість можуть гарантувати, що інтереси громади та довкілля не будуть принесені в жертву приватній вигоді.

Ми наполягаємо: передача карпатських лісів у приватні руки під мисливські угіддя є недопустимою. Просимо керівництво області та правоохоронні органи стати на захист інтересів держави, громади і довкілля, не допустити цього незаконного рішення та забезпечити дотримання законності.

Сподіваємося на Вашу своєчасну реакцію та рішучі дії. У разі ігнорування наших вимог залишаємо собі право звернутися до суду, до вищих органів державної влади України та до міжнародної спільноти з метою захисту своїх прав та природної спадщини від знищення.

З повагою,

Голова ГО «Сини Війни»

Андрій Петровський